

[Østergaard.]

for centralbibliotekernes vedkommende, så vi kunne have sammenlignet disse tilskud. Det kunne have givet anledning til nærmere studium. Men jeg ved nok, at det er noget, som vi kan se på i et udvalg, og at det vil være bedst at få det frem dér. Jeg skal derfor ikke komme med flere bemærkninger vedrørende tilskuddene til de almindelige folkebiblioteker.

Vi kan så gå over til at se på centralbibliotekernes forhold. Jeg erindr — hvad også det ærede medlem hr. Lysholt Hansen har gjort opmærksom på — at det i fjor især var centralbibliotekernes økonomiske forhold, der klemte, og at der endogså var nogle, der gjorde sig til talsmænd for, at vi måske skulle ordne centralbibliotekernes tilskudsforhold først, fordi det klemte så stærkt på dette område. Vi fik også adskilligt materiale frem i udvalget, og det viste sig da efter mit skøn at være knap så graverende, som man egentlig havde troet, i hvert fald når man tager i betragtning, at det var dér, det var allerværst. Det viste sig nemlig, at der var nogle centralbiblioteker, som havde et overskud med det tilskud, de allerede fik, og så var der 4 centralbiblioteker, så vidt jeg husker, som havde ret betydelige underskud; derefter kom så det store tal af centralbiblioteker, der lå dér midt imellem. Nu ved jeg godt nok, at det materiale, der lå til grund for beregningerne, ikke var helt nyt, og at forholdene derfor selvfølgelig er blevet lidt værre i de sidste år.

I det bilag, som følger med lovforslaget, findes en glimrende opstilling, hvorefter man kan se, hvor meget det enkelte centralbibliotek får i statstilskud efter de nugældende regler, og hvor meget det vil få efter den foreslåede nyordning, altså beregnet efter 50 øre pr. indbygger i kommuner med under 15 000 indbyggere. Tæller man det hele sammen, viser det sig, at de 33 centralbiblioteker vil få en forøgelse af tilskuddet på omkring 700 000 kr., idet tilskuddet i henhold til forslaget vil stige fra ca. 650 000 kr. til ca. 1 350 000 kr. Det betyder en forøgelse på omkring 108 pct. Jeg skal ikke blande mig i, om de 108 pct. er rimeligt eller urimeligt, men jeg ved ikke, om det er den højtærede minister bekendt, hvilke forskelle denne forøgelse på 108 pct. egentlig

dækker over. Sætter man procenttallet for de tilskud, der foreslås givet efter de nye regler, i forhold til det hidtidige tilskud, vil man se, at det varierer meget, helt fra at et enkelt centralbibliotek får 3 pct. mere i tilskud, et andet 7 pct., et tredje 16 pct., og så går det over hele skalaen helt op til 287 pct., som 2 centralbiblioteker vil få. Jeg stiller da det spørgsmål: kan det være rimeligt med en ændring, som indebærer så store forskelle? Kan det være passende? Det forekommer mig, at det giver sådan et lidt tilfældigt præg over tildelingen til centralbibliotekerne efter den nye ordning. Jeg vil i høj grad håbe, at den samlede opstilling, som jeg i udvalget ønsker at få for folkebibliotekernes vedkommende, ikke vil vise de samme tilfældige udslag som denne opstilling for centralbibliotekerne. Det materiale, vi havde til behandling i udvalget i fjor, viste dog — uanset at det måske var lidt forældet — at nogle centralbiblioteker havde overskud, at kun 4 havde underskud, og at de fleste lå og balancerede. På den baggrund nærer jeg visse tvivl om, at det er de vises sten, man har fundet frem til med dette tilskud på 50 øre pr. indbygger. Men det er naturligvis noget, som vi kan se på i udvalget.

Jeg vil gerne lige her tilføje, at spørgsmålet vedrørende centralbiblioteket i Gentofte vist i høj grad trænger til udvalgsbehandling.

I bemærkningerne til lovforslaget er der en udtalelse om, at efter gennemførelsen af disse ændringer mener man ikke, der er anledning til at opretholde den nugældende lovs § 5, stk. 2, og den skal altså udgå. Det er den bestemmelse, der går ud på, at inden for det og det åremål skal lovens tilskudssatser tages op til revision. Denne bestemmelse skal nu altså udgå, sådan har jeg da forstået det, og det giver mig lidt indtryk af, at munden måske kan være taget lige fuld nok ved de tilskudsregler, der foreslås i det foreliggende lovforslag. Jeg synes, der skal gives et rimeligt tilskud, men det vil dog vist nok være passende, om dette tilskud bliver prismæssigt ajourført med visse års mellemrum, og her i folketetinget har vi i hvert fald tid til at tage os af den slags ajourføringsforslag. Bortfaldet af den nævnte bestemmelse giver ligesom et indtryk af, at hvis disse tilskudsregler er så gode, at det